

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Відділення загальноосвітньої підготовки
Циклова комісія гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
навчальної роботи
Людмила БАЛДИЧ
30 серпня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська література
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань	Спеціальність
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа та страхування
07 Управління та адміністрування	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування
12 Інформаційні технології	121 Інженерія програмного забезпечення
08 Право	081 Право
19 Архітектура та будівництво	192 Будівництво та цивільна інженерія (Опорядження)

Програму навчальної дисципліни «УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА» розроблено на основі навчальної програми з української літератури для закладів фахової передвищої освіти, що здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів на основі базової середньої освіти, схваленої Вченою радою Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (протокол №7 від 28 вересня 2022 р.) – 26 с.

Розробники: Сорока Мирослава Василівна, викладач гуманітарних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Троцюк Вікторія Віталіївна, викладач гуманітарних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

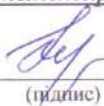
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії гуманітарних дисциплін

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії гуманітарних дисциплін

27 серпня 2024 р.

(підпис)

Тетяна КРИСТОПЧУК

(ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

27 серпня 2024 р.

Голова

(підпис)

Людмила БАЛДИЧ

(ініціали та прізвище)

©Вікторія ТРОЦЮК, 2024

©Мирослава СОРОКА, 2024

©ВСП «РФК НУБіП УКРАЇНИ», 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
	12 Інформаційні технології
	08 Право
	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
	072 Фінанси, банківська справа та страхування
	073 Менеджмент
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
	121 Інженерія програмного забезпечення
	081 Право
	192 Будівництво та цивільна інженерія (Опорядження)
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	140
Кількість кредитів ECTS	4,6
Кількість змістових модулів	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма контролю	модульний контроль
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2024-2025
Семестр	1-2
Аудиторні години:	140
Лекційні	-
Практичні	140
Семінарські	-
Самостійна робота	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	3-4 (аудиторних)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування гуманістичного світогляду здобувачів освіти, долучення їх засобами художньої літератури до загальнолюдських і національних цінностей; виховання національно свідомих громадян України; естетичний розвиток здобувачів освіти, підвищення їх загального культурного рівня та розширення культурно-пізнавальних інтересів; сприяння всебічному розвитку молодих людей, їх духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації в сучасному світі.

Завдання вивчення української літератури в закладах фахової передвищої освіти, що здійснюють підготовку фахового молодшого бакалавра:

1) подальший розвиток стійкої мотивації до вивчення української літератури; засвоєння через літературу історії, культури народу, моральних та естетичних цінностей;

2) формування духовного світу здобувачів освіти, їхніх світоглядних переконань, громадянських якостей;

3) утвердження за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей;

4) розвиток умінь вільно спілкуватися за різних ситуацій, формулювати та відстоювати власну думку, вести дискусію, оцінювати життєві явища, моральні, суспільні, історичні та інші проблеми сучасності, висловлювати щодо них власне ставлення, досягати взаєморозуміння та взаємодії з іншими людьми;

5) узагальнення та поглиблення знань здобувачів освіти про літературу як мистецтво слова;

6) вироблення вмінь орієнтуватися у світі класичної та масової літератури;

7) користуватися сучасними інформаційними комунікаціями (інтернетом, системою дистанційного навчання тощо);

8) провадити пошуково-дослідницьку діяльність (знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, систематизувати, зіставляти різноманітні факти та відомості);

9) практично застосовувати здобуті в процесі вивчення літератури знання, набуті вміння та навички;

10) удосконалення під час провадження дослідницької діяльності навичок самостійної освітньої діяльності, саморозвитку, самоконтролю;

11) розвиток художньо-образного мислення, інтелектуальних і творчих здібностей здобувачів освіти, їх емоційно-духовної сфери, естетичних смаків і загальної культури;

12) виховання відчуття краси й виразності українського слова;

13) виховання засобами художнього слова на основі гуманістичних ідеалів, що пропагує художня література, сучасного, естетично розвиненого читача зі сформованими почуттями національної самосвідомості та власної гідності;

14) забезпечення реалізації ключових компетентностей, які сприяють розвитку особистості та її повноцінній самореалізації в сучасному житті за *такими напрямками*:

- *соціальним*: активна участь у суспільному житті; здатність знайти й розвинути себе як особистість; розвиток комунікативних якостей; уміння вирішувати проблеми; формування світоглядних і загальнолюдських ціннісних орієнтирів;
- *мотиваційним*: розвиток творчих здібностей, здатності до навчання, самостійності мислення;
- *функціональним*: естетичні, культурологічні, мовні, комунікативні уміння/здібності (уміння оперувати набутими знаннями, сформованими навичками, використовувати їх у практичному житті).

Як результат вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- особливості літературних процесів в Україні II пол. XIX ст. – поч. XXI ст.;
- про найвагоміші здобутки української літератури;
- імена найвідоміших письменників певного періоду та їхні твори;
- зміст визначених Програмою художніх творів;
- основні відомості про творчість того чи іншого письменника;

вміти:

- осягнути внутрішню логіку дисципліни «Українська література»;
- удосконалити навички ретельно добирати навчальний матеріал та розглядати його за принципом життєвої доцільності й функціональності;
- давати загальну характеристику літературного процесу певного періоду;
- самостійно мислити, оцінювати, порівнювати, проводити аналогії з сучасним життям, власним досвідом;
- коментувати зміст визначених Програмою художніх творів, називати їх проблематику, визначати жанр, художні (або стильові) особливості;
- характеризувати образи з точки зору сучасного читача;
- аналізувати поезію, визначати мотиви, настрої;
- висловлювати власні судження та робити оціночні висновки з приводу того чи іншого літературного явища, процесу, поняття;
- застосовувати методи збору інформації;
- готувати інформаційні повідомлення, доповіді.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності

Компетентнісний потенціал забезпечує можливість формування у здобувачів освіти в процесі вивчення дисципліни «Українська література» такі ключові компетентності:

Компетентнісний потенціал дисципліни «Українська література»		
№ п/п	Ключова компетентність	Уміння і ставлення, формування яких можна забезпечити засобами дисципліни
1.	Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовою	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати ненормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2.	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні

		<p>стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття; ефективно взаємодіяти з іншими опонентами усно (письмово та за допомогою засобів електронного спілкування); ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; доцільно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); виконувати завдання, зокрема практичного змісту: будувати й досліджувати уявні моделі запропонованих станів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати варіанти вирішення тих чи інших завдань у певних життєвих ситуаціях; використовувати аналітичні методи дослідження.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення ролі та значення таких якостей, як: цілісність, точність, логічність, послідовність; розуміння мовцем важливості тримати порушену ним проблему у фокусі своєї уваги, не відступаючи від теми обговорення.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> вирішення логічних задач, що моделюють реальні життєві ситуації, уміння здійснювати аналітико-синтетичні дії, узагальнювати та робити висновки.</p>
4.	Компетентності у природничих науках і технологіях	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми збереження та охорони природи, що постають у текстах художньої літератури; досліджувати та обговорювати природні явища, вирізняючи реальне й міфологічне.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природних процесів у житті людини; розуміння нею шкідливості втручання в навколишнє середовище.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> складання схем, графіків та діаграм, що ілюструють результати впливу людської діяльності на природу.</p>
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом, заздалегідь складеним планом чи розробленою схемою; визначати достатність фактів для висловлення думки; використовувати різні знакові позначення; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного застосування в усному й писемному мовленні; критичне осмислення інформації та джерел її отримання; здатність корегувати відібрані мовні засоби відповідно до етичних норм.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова схем та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p><i>Уміння:</i> визначати мету освітньої діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою освітню діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї освітньої діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї</p>

		<p>діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8.	Соціальна та громадянська компетентності	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту.</p>
9.	Обізнаність та самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> наочні приклади з різних видів мистецтва.</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; завдання, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Компетентнісна спрямованість навчання досягається шляхом уведення наскрізних змістових ліній.

Наскрізна лінія	Стисла характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток (Н-1)	Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, уміння вирішувати наявні проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини (є можливим проведення заняття на відкритому повітрі).
Громадянська відповідальність (Н-2)	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, який розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Викладач повинен сприяти формуванню в здобувачів освіти толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.
Здоров'я і безпека (Н-3)	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з ситуаціями дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, пов'язаних з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів їх вирішення. Робота викладача має бути спрямована на формування здорового способу життя.
Підприємливість і фінансова грамотність (Н-4)	Наскрізна лінія спрямована на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

У результаті вивчення дисципліни «Українська література» у здобувачів освіти формуються такі компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗК1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

ЗК4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ЗК5. Громадянська. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

ЗК6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.

ЗК7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; толерантне ставлення до людей різних національностей та різних розумових здібностей, до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

ЗК8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; володіння алгоритмами конструктивного вирішення конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань..

ЗК9. Адаптивна. Здатність до адаптації в освітньому середовищі та дії в нових ситуаціях.

ЗК10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси.

ЗК11. Здоров'язбережувальна. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі.

ЗК12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач в освітній діяльності й у повсякденному житті.

Спеціальні (СК):

СК1. Філологічна. Здатність до застосування лінгвістичних, мовленнєвих і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу літературного читання та окремих змістових ліній.

СК2. Психологічна. Здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення умінь та навичок психологічного аналізу героїв, ситуацій.

СК3. Організаційна. Здатність до організації роботи в парах, групах.

СК4. Технологічна. Здатність якісно використовувати сучасні гаджети та новітні технології.

СК5. Змістово-логічна. Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, здатність до розв'язання поставлених завдань.

Здатність осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати

навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізовувати знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати потрібні відомості з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати та систематизувати.

ПРН 7 Розуміти основні проблеми філології (літературознавства) та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інновійних підходів.

ПРН 8 Знати й розуміти загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13 Аналізувати й інтерпретувати твори української та світової художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі, зокрема й у регіональному контексті, використовувати художню спадщину України для формування духовного світогляду людини та національної культури загалом.

ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції спеціалізації «Українська мова та література», вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 18 Мати навички демонструвати здоровий спосіб життя, управляти комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі спеціалізації «Українська мова та література», відповідати за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах відповідно до мовно комунікативних та етикетних норм фахової міжособистісної комунікації, власної державницької позиції і спроможності до європейської та євроатлантичної інтеграції.

ПРН 19 Мати навички участі в наукових дослідженнях у галузі філології (літературознавства), провадити їх, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні

вміти:

розповісти про життєвий та творчий шлях письменника чи поета; декламувати обов'язкові для вивчення на пам'ять поезії; ставити запитання; переконливо й толерантно відстоювати власні погляди в бесіді чи дискусії; розпізнавати героїв, визначати тематику, ідейний зміст, проблематику та особливості композиції творів; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з теорії літератури, чітко, лаконічно, зрозуміло та зв'язно формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; наводити приклади з художніх творів; уникати невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тему; поповнювати свій словниковий запас; працювати в парі, групі, брати на себе відповідальність у груповій роботі та виконувати доручену роль; готувати групові та індивідуальні проекти;

знати:

історичні та суспільно-політичні умови розвитку української літератури другої половини XIX – початку XXI століть; ключові поняття з теорії літератури; головні етапи життєвого та творчого шляху письменників; сюжет, особливості композиції, систему образів, жанрові особливості прочитаних творів; естетичне, загальнолюдське і конкретно-історичне значення вивчених творів; характерні особливості стилю письменників; структуру написання власного висловлення у форматі ЗНО.

Супутні навчальні предмети та дисципліни – «Українська мова», «Історія», «Зарубіжна література», «Основи інформатики», «Інформаційні системи і технології», «Основи екології», «Іноземна мова», «Географія», «Економіка», «Людина і світ», «Безпека життєдіяльності», «Художня культура» та ін.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. Поезія, драматургія, реалістична проза.

1. Українська література 70-90 років XIX ст. .

1.1. Вступ. Літературний процес 70-90-х років XIX століття.

1.2. **І. Нечуй-Левицький.** Життя і творчість. Соціально-побутова повість «**Кайдашева сім'я**». Аналіз твору. Характеристика персонажів.

1.3. **Панас Мирний.** Життя і творчість. Соціально-психологічний роман «**Хіба ревуть воли, як ясла повні?**». Основні сюжетні лінії, образи твору. Тема та ідея роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» П. Мирного. Система образів другого плану в романі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» **Панаса Мирного.** Роздуми над проблемою життєвого вибору персонажів. **РЗМ.** Письмовий твір-роздум.

1.4. Українська драматургія і театр 70-90-х років XIX ст. «**Театр корифеїв**».

1.5. **Іван Карпенко-Карий.** Життя і творчість. Комедія «**Мартин Боруля**». Аналіз твору.

1.6. **Іван Франко.** Життя і творчість. Збірка «**З вершин і низин**». «**Гімн**» («Замість пролога...»), «**Розвивайся ти, високий дубе...**», «**Не пора, не пора, не пора...**». Збірка «**Зів'яле листя**». Поезії «**Ой ти, дівчино, з горіха зерня...**», «**Чого являєшся мені у сні?..**». Поема «**Мойсей**». Розкриття основних проблем: історичний шлях нації, пророк і народ. **Проза І. Франка.** Новела «**Сойчине крило**»: жіноча доля в новітній інтерпретації.

Змістовий модуль 2. Модерна українська література.

2. Українська література кінця XIX – початку XX століття.

2.1. Літературний процес кінця XIX - початку XX століття.

2.2. **М. Коцюбинський.** Життя і творчість. Психологічна новела «**Intermezzo**». Автобіографічна основа, символічні образи. Від реалізму до імпресіонізму. Повість «**Тіні забутих предків**». Аналіз твору. Образи Івана й Марічки.

2.3. **О. Кобилянська.** Життя і творчість. Новела «**Valse melancholique**». Художнє зображення долі талановитої жінки, яка присвятила своє життя служінню мистецтву.

2.4. **В. Стефаник.** Огляд творчості письменника. Звернення до актуальної теми – еміграції селян Західної України. Особливості новелістики В.Стефаника «**Камінний хрест**», «**Новина**». Експресіонізм.

2.5. **Леся Українка.** Життя і творчість. Громадянська лірика: «**Contra spem spero!**», «**І все-таки до тебе думка лине...**», «**Слово, чому ти не твердая криця...**». пейзажна та інтимна лірика: «**Стояла я і слухала весну...**», «**Все, все покинуть...**», «**Мріє, не зрадь**». Драма-феєрія «**Лісова пісня**». Фольклорно-міфологічна основа сюжету. Неоромантизм. ». Образи твору. Природа й людина у творі. **РЗМ.** Усний твір-роздум на тему «Якби я був Лукашем...».

2.6. **Микола Вороний.** Життя і творчість. Поезії «**Іванові Франкові**», «**Блакитна Панна**», «**Коли ти любиш рідний край...**» .

2.7. **Олександр Олесь.** Життя і творчість. Поезії «**З журбою радість обнялась...**», «**Чари ночі**», «**О слово рідне! Орле скутий!...**», «**Живи, Україно, живи для краси...**».

2.8. **Володимир Винниченко.** Життя і творчість. Новела «**Момент**». Поєднання реалістичного змалювання дійсності й філософського підтексту у творі.

Змістовий модуль 3. Література «розстріляного відродження», еміграційна література.

3. Українська література 20 – 40 років XX століття. «Розстріляне відродження».

3.1. Літературний процес 20-40-х років XX століття. «Розстріляне відродження».

- 3.2. Павло Тичина.** Життя і творчість. Лірика: «Ви знаєте, як липа шелестить?..», «О панно Інно...». Основні мотиви ранньої творчості. «Арфами, арфами...», «Пам'яті тридцяти».
- 3.3. «Київські неокласики». Микола Зеров.** Життя і творчість. Поезії «Київ – традиція», «Класики».
- 3.4. Максим Рильський.** Життя і творчість. Ідейно-художній аналіз поезій: «Молюсь і вірю...», «У теплі дні збирання винограду...», «Запахла осінь в'ялим тютюном...», «Слово про рідну матір» (уривки).
- 3.5. Микола Хвильовий.** Життя і творчість. Новела «Я (Романтика)» - протест проти ідеологічного фанатизму.
- 3.6. Валер'ян Підмогильний.** Життя і творчість. Роман «Місто». Мотив підкорення людиною міста, ідея самоствердження.
- 3.7. Богдан-Ігор Антонич.** Життя і творчість. Поезії «Зелена Євангелія», «Різдво», «Коляда».
- 3.8. Осип Турянський.** Життя і творчість. Загальнолюдські мотиви, гуманістичні цінності у творі «По за межами болю».
- 3.9. Юрій Яновський.** Життя і творчість. Новела «Дитинство». Аналіз твору.
- 3.10. Микола Куліш.** Життя і творчість. Філологічна комедія «Мина Мазайло». Аналіз твору.
- 3.11. Остап Вишня.** Життя і творчість. Усмішки «Моя автобіографія», «Сом», «Як варити і їсти суп з дикої качки...», «Зенітка».

Змістовий модуль 4. Українська література першої половини ХХ століття Західної України (до 1939 р.) та за межами України.

4. Українська література першої половини ХХ століття за межами України Західної України (до 1939 р.)

- 4.1.** Еміграційна література першої половини ХХ століття (літературний процес).
- 4.2. Євген Маланюк.** Життя і творчість Поезії «Під чужим небом», «Стилет чи стилос?..», «Уривок з поеми».
- 4.3. Іван Багряний.** Життя і творчість. Пригодницький роман «Тигролови». Ідейно-художній аналіз твору. РЗМ. Усний твір-роздум на тему «Життєве кредо Григорія Многогрішного» (за романом «Тигролови» Івана Багряного).
- 4.4. Улас Самчук.** Життя і творчість. Роман «Марія». Аналіз твору. Добро і зло на сторінках роману.

Змістовий модуль 5. Воєнне лихоліття. Повоєнний час. Шістдесятництво. Постшістдесятництво.

5. Українська література 40 – 50-х років ХХ століття.

- 5.1.** Літературний процес 40 – 50-х років ХХ століття.
- 5.2. Володимир Сосюра.** Життя і творчість. Поезії: «Любіть Україну», «Білі акації будуть цвісти», «Юнакові», «Васильки».
- 5.3. Олександр Довженко.** Життя і творчість. Автобіографічний опис у творі «Зачарована Десна». Кіноповість «Україна в огні». Аналіз твору. Характеристика персонажів.
- 5.4. Олесь Гончар.** Життя і творчість. Роман «Собор». Аналіз твору. Характеристика головних героїв. Новела «Модри Камень». Протиставлення руйнівної сили війни та безсмертя любові.

6. Українська література другої половини ХХ століття. Шістдесятництво. Постшістдесятництво.

- 6.1.** Літературний процес другої половини ХХ століття. Шістдесятництво.
- 6.2. Василь Симоненко.** Життя і творчість. Поезії «Лебеді материнства», «Задивляюся у твої зіниці», «Є тисячі доріг...», «Ну скажи, хіба не фантастично...»
- 6.3. Григій Тютюнник.** Життя і творчість. Новела «Три зозулі з поклоном». Аналіз твору.
- 6.4. Дмитро Павличко.** Життя і творчість. Поезії «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...», «Був день, коли ніхто не плаче...», «Сріблиться дощ...»

6.5. Ліна Костенко. Життя і творчість Поезії «Мій перший вірш написаний в окопі», «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Вже почалось, мабуть, майбутнє...», «Хай буде легко. Дотиком пера...», «Недумано, негадано...». Роман у віршах «Маруся Чурай». Аналіз твору. Характеристика персонажів. РЗМ. Твір-роздум «Трагедія життя людини, яка має роздвоєну душу» (за романом Ліни Костенко «Маруся Чурай»).

6.6. Іван Драч. Життя і творчість. Поезії «Крила», «Балада про соняшник», «Балада про вузлики».

6.7. Микола Вінграновський. Життя і творчість. Поезії «У синьому небі я висіяв ліс...», «Сеньйорито акаціє, добрий вечір...».

6.8. Постшістдесятництво. Василь Стус. Життя і творчість. Поезії «Господи, гніву пречистого...», «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Як добре те, що смерті не боюся я...».

6.9. Павло Загребельний. Життя і творчість. Роман «Диво». Аналіз твору. Характеристика головних героїв.

Змістовий модуль 6. Сучасна «молода» українська література.

7. Українська література кінця ХХст. – початку ХХІ ст.

7.1. Літературний процес кінця ХХ століття – початку ХХІ століття.

7.2. Сучасна поезія. **Юрій Андрухович.** Життя і творчість. «Казкар», «Балада повернення».

7.3. Сучасна проза. **Оксана Забужко.** Життя і творчість. «Казка про калинову сопілку».

8. Література рідного краю.

8.1. Література рідного краю. Поезія і пісня **Олександра Богачука.** Образ України у творчості письменників Рівненщини (**Василь Басараба, Микола Пшеничний, Сергій Рачинець**).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Вступ. Поезія, драматургія, реалістична проза.					
Тема 1. Українська література 70-90 років XIX століття.	20		20		
Разом за змістовим модулем 1.	20		20		
Змістовий модуль 2. Модерна українська література.					
Тема 2. Українська література кінця XIX – початку XX століття.	28		28		
Разом за змістовим модулем 2.	28		28		
Змістовий модуль 3. Література «розстріляного відродження», еміграційна література.					
Тема 3. Українська література 20-40-х років XX століття. «Розстріляне відродження».	22		22		
Разом за змістовим модулем 3.	22		22		
Змістовий модуль 4. Українська література першої половини XX століття Західної України (до 1939 р.) та за межами України.					
Тема 4. Українська література першої половини XX століття за межами України та Західної України (до 1939 р.).	16		16		
Разом за змістовим модулем 4.	16		16		
Змістовий модуль 5. Воєнне лихоліття. Повоєнний час. Шістдесятництво. Постшістдесятництво.					
Тема 5. Українська література 40 – 50-х років XX століття.	12		12		
Тема 6. Українська література другої половини XX століття. Шістдесятництво. Постшістдесятництво.	26		26		
Разом за змістовим модулем 5.	38		38		
Змістовий модуль 6. Сучасна «молода» українська література.					
Тема 7. Українська література кін. XX – поч. XXI століття.	6		6		
Тема 8. Література рідного краю.	10		10		
Разом за змістовим модулем 6.	16		16		
Усього годин	140		140		

5. Теми лекційних, практичних, семінарських занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид (тип) навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
			I семестр	
			Змістовий модуль 1.	20
			Вступ. Поезія, драматургія, реалістична проза.	
1			Українська література 70-90 років XIX століття.	
	1	вивчення нового матеріалу	Вступ. Літературний процес 70-90-х років XIX століття.	2
	2	комбінований	Іван Нечуй-Левицький. Життя і творчість. Соціально-побутова повість « Кайдашева сім'я ». Аналіз твору. Характеристика персонажів.	2
	3	комбінований	Панас Мирний. Життя і творчість. Соціально-психологічний роман « Хіба ревуть воли, як ясла повні? ». Основні сюжетні лінії, образи, тема та ідея твору «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».	2
	4	комбінований	Система образів другого плану в романі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного. Роздуми над проблемою життєвого вибору персонажів. РЗМ. Письмовий твір-роздум.	2
	5	комбінований	« Театр корифеїв ». Іван Карпенко-Карий. Життя і творчість. Комедія « Мартин Боруля ». Аналіз твору.	2
	6	комбінований	Іван Франко. Життя і творчість. Збірка « З вершин і низин ». «Гімн» («Замість пролога...»), « Розвивайся ти, високий дубе... », « Не пора, не пора, не пора... ».	2
	7	комбінований	Іван Франко. Збірка « Зів'яле листя ». Поезії « Ой ти, дівчино, з горіха зерня... », « Чого являєшся мені у сні?... ».	2
	8	комбінований	Іван Франко. Поема « Мойсей ». Розкриття основних проблем: історичний шлях нації, пророк і народ.	2
	9	комбінований	Проза І. Франка. Нова « Сойчине крило »: жіноча доля в новітній інтерпретації.	2
	10	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Контрольна робота. Залік з модуля.	2
			Змістовий модуль 2. Модерна українська література.	28
2			Українська література кінця XIX – початку XX століття.	
	11	вивчення нового матеріалу	Літературний процес кінця XIX - початку XX століття.	2
	12	комбінований	Михайло Коцюбинський. Життя і творчість. Психологічна новела « Intermezzo ». Автобіографічна основа, символічні образи. Від реалізму до імпресіонізму.	2
	13	комбінований	Михайло Коцюбинський. Повість « Тіні забутих предків ». Аналіз твору. Образи Івана й Марічки.	2
	14	комбінований	Ольга Кобилянська. Життя і творчість. Новела «Valse melancolique». Художнє зображення долі талановитої жінки, яка присвятила своє життя	2

			служінню мистецтву.	
	15	комбінований	Василь Стефаник. Життя і творчість. Звернення до актуальної теми – еміграції селян Західної України. Особливість новелістики В.Стефаника. «Камінний хрест», «Новина». Експресіонізм.	2
	16	комбінований	Леся Українка. Життя і творчість. Громадянська лірика: «Contra spem spero!» , «І все-таки до тебе думка лине...» , «Слово, чому ти не твердая криця...».	2
	17	комбінований	Леся Українка. Пейзажна та інтимна лірика: «Стояла я і слухала весну...» , «Все, все покинуть...» , «Мріє, не зрадь».	2
	18	комбінований	Леся Українка. Драма-феєрія «Лісова пісня». Фольклорно-міфологічна основа сюжету. Неоромантизм.	2
	19	комбінований	Леся Українка. Драма-феєрія «Лісова пісня». Образи твору. Природа й людина у творі. РЗМ. Усний твір-роздум на тему «Якби я був Лукашем...».	2
	20	комбінований	Микола Вороний. Життя і творчість. Поезії «Іванові Франкові», «Блакитна Панна», «Коли ти любиш рідний край...» .	2
	21	комбінований	Олександр Олесь. Життя і творчість. Поезії «З журбою радість обнялась...» , «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..» , «Живи, Україно, живи для краси...».	2
	22	комбінований	Володимир Винниченко. Життя і творчість. Новела «Момент». Поєднання реалістичного змалювання дійсності й філософського підтексту у творі.	2
	23	узагальн., системат, контроль знань, умінь та навичок	Повторення, узагальнення та систематизація вивченого матеріалу. Контрольна робота.	2
	24	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Захист творчих робіт. Залік з модуля.	2
			II семестр	
			Змістовий модуль 3.	
			Література «розстріляного відродження».	38
3			Українська література 20 – 40 років ХХ століття. «Розстріляне відродження».	
	25	вивчення нового матеріалу	Літературний процес 20-40-х років ХХ століття. «Розстріляне відродження».	2
	26	комбінований	Павло Тичина. Життя і творчість. Лірика: «Ви знаєте, як липа шелестить?...» , «О панно Інно...».	2
	27	комбінований	Павло Тичина. Основні мотиви ранньої творчості. «Арфами, арфами...» , «Пам'яті тридцяти».	2
	28	комбінований	«Київські неокласики». Микола Зеров. Життя і творчість. Поезії «Київ – традиція», «Класики».	2
	29	комбінований	Максим Рильський. Життя і творчість. Ідейно-художній аналіз поезій: «Молюсь і вірю...» , «У теплі дні збирання винограду...» , «Запахла осінь в'ялим тютюном...» , «Слово про рідну матір» (уривки).	2
	30	комбінований	Микола Хвильовий. Життя і творчість. Новела «Я	2

		ний	(Романтика) » - протест проти ідеологічного фанатизму.	
	31	комбінований	Валер'ян Підмогильний. Життя і творчість. Роман « Місто ». Мотив підкорення людиною міста, ідея самоствердження.	2
	32	комбінований	Юрій Яновський. Життя і творчість. Новела « Дитинство ». Аналіз твору.	2
	33	комбінований	Микола Куліш. Життя і творчість. Філологічна комедія « Мина Мазайло ». Аналіз твору.	2
	34	комбінований	Остап Вишня. Життя і творчість. Усмійки « Моя автобіографія », « Сом », « Як варити і їсти суп з дикої качки... », « Зенітка ».	2
	35	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Контрольна робота. Залік з модуля.	2
			Змістовий модуль 4.	
4			Українська література першої половини ХХ століття Західної України (до 1939 р.) за межами України.	
	36	комбінований	Богдан-Ігор Антонич. Життя і творчість. Поезії « Зелена Євангелія », « Різдво », « Коляда ».	2
	37	комбінований	Осип Турянський. Життя і творчість. Загальнолюдські мотиви, гуманістичні цінності у творі « Поза межами болю ».	2
	38	вивчення нового матеріалу	Еміграційна література першої половини ХХ століття (літературний процес).	2
	39	комбінований	Євген Маланюк. Життя і творчість Поезії « Під чужим небом », « Стилет чи стилос?.. », « Уривок з поеми ».	2
	40	комбінований	Іван Багряний. Життя і творчість. Пригодницький роман « Тигролови ». Ідейно-художній аналіз твору.	2
	41	формування й удосконалення умінь і навичок	РЗМ. Усний твір-роздум на тему «Життєве кредо Григорія Многогрішного» (за романом «Тигролови» Івана Багряного).	2
	42	комбінований	Улас Самчук. Життя і творчість. Роман « Марія ». Аналіз твору. Добро і зло на сторінках роману.	2
	43	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Контрольна робота. Залік з модуля.	2
			Змістовий модуль 5.	38
			Воєнне лихоліття. Повоєнний час. Шістдесятництво. Постшістдесятництво.	
5			Українська література 40 – 50-х років ХХ століття.	
	44	вивчення нового матеріалу	Літературний процес 40 – 50-х років ХХ століття.	2
	45	комбінований	Володимир Сосюра. Життя і творчість. Поезії: « Любіть Україну », « Білі акації будуть цвісти », « Юнакові », « Васильки ».	2
	46	комбінований	Олександр Довженко. Життя і творчість. Автобіографічний опис у творі « Зачарована Десна ».	2
	47	комбінований	Олександр Довженко. Кіноповість « Україна в огні ». Аналіз твору. Характеристика персонажів.	2

	48	комбінований	Олесь Гончар. Життя і творчість. Роман «Собор». Аналіз твору. Характеристика головних героїв.	2
	49	комбінований	Олесь Гончар. Новела «Модри Камень». Протиставлення руйнівної сили війни та безсмертя любові.	2
	50	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Контрольна робота.	2
6			Українська література другої половини ХХ століття. Шістдесятництво. Постшістдесятництво.	
	51	вивчення нового матеріалу	Літературний процес другої половини ХХ століття. Шістдесятництво.	2
	52	комбінований	Василь Симоненко. Життя і творчість. Поезії «Лебеді материнства», «Задивляюсь у твої зіниці», «Є тисячі доріг...», «Ну скажи, хіба не фантастично...».	2
	53	комбінований	Григор Тютюнник. Життя і творчість. Новела «Три зозулі з поклоном». Аналіз твору.	2
	54	комбінований	Дмитро Павличко. Життя і творчість. Поезії «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...», «Був день, коли ніхто не плаче...», «Сріблиться дощ...».	2
	55	комбінований	Ліна Костенко. Життя і творчість. Поезії «Мій перший вірш написаний в окопі», «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Вже почалось, мабуть, майбутнє...», «Хай буде легко. Дотиком пера...», «Недумано, негадано...».	2
	56	комбінований	Ліна Костенко. Роман у віршах «Маруся Чурай». Аналіз твору. Характеристика персонажів.	2
	57	комбінований	РЗМ. Твір-роздум «Трагедія життя людини, яка має роздвоєну душу» (за романом Ліни Костенко «Маруся Чурай»).	2
	58	комбінований	Іван Драч. Життя і творчість. Поезії «Крила», «Балада про соняшник», «Балада про вузлики».	2
	59	комбінований	Микола Вінграновський. Життя і творчість. Поезії «У синьому небі я висіяв ліс...», «Сеньйорито акаціє, добрий вечір...».	2
	60	комбінований	Постшістдесятництво. Василь Стус. Життя і творчість. Поезії «Господи, гніву пречистого...», «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Як добре те, що смерті не боюсь я...».	2
	60	комбінований	Павло Загребельний. Життя і творчість. Роман «Диво». Аналіз твору. Характеристика головних героїв.	2
	62	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Контрольна робота. Залік з модуля.	2

			Змістовий модуль 6.	
			Сучасна «молода» українська література.	
7			Українська література кінця ХХ століття – початку ХХІ століття.	16
	63	вивчення нового матеріалу	Літературний процес кінця ХХ – початку ХХІ століття.	2
	64	комбінований	Сучасна поезія. Юрій Андрухович. Життя і творчість.	2

		ний	творчість. «Казкар», «Балада повернення».	
	65	комбінований	Сучасна проза. Оксана Забужко . Життя і творчість. «Казка про калинову сопілку».	2
8			Література рідного краю.	
	66	комбінований	Література рідного краю. Поезія і пісня Олександра Богачука .	2
	67	комбінований	Література рідного краю. Образ України у творчості письменників Рівненщини (Василь Басараба, Микола Пшеничний, Сергій Рачинець).	2
	68	узагальн. і систематиз. умінь та навичок	Повторення, узагальнення та систематизація вивченого матеріалу. Захист творчих робіт.	2
	69	контроль і корекція знань, умінь та навичок	Контрольна робота. Захист творчих робіт.	2
	70	узагальн. і систематиз. умінь та навичок	Підсумкове заняття. Залік з модуля.	2
			Всього	140

6. Індивідуальні завдання

	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідно- розрахункові роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1.	Збирачі усної народної творчості	реферат	I семестр захист, презентація
2.	Розвиток української драматургії (історичний огляд).	реферат	I семестр захист, презентація
3.	Формування і розвиток українського професійного театру.	реферат	I семестр захист, презентація
4.	Казкова творчість Івана Франка	реферат	I семестр захист, презентація
5.	Місто Львів – місто Івана Франка	реферат	I семестр захист, презентація
6.	Елементи автобіографії у драмі І. Франка «Зів'яле листя»	реферат	I семестр захист, презентація
7.	Борис Грінченко – видатний український письменник, вчений, мовознавець	реферат	I семестр захист, презентація
8.	Екранізація творів М. Коцюбинського (історія створення фільму «Тіні забутих предків»).	реферат	I семестр захист, презентація
9.	«Оспівана поезія-лірика» (поезія українських поетів покладена на музику).	реферат	II семестр захист, презентація
10.	О. Довженко – видатний український діяч, режисер, кіномитець	реферат	II семестр захист, презентація
11.	Література рідного краю (поезії рівненських авторів)	реферат	II семестр захист, презентація
12.	Літературне слово Уласа Самчука.	реферат	II семестр захист, презентація
13.	Стилістичні фігури в художніх текстах Валер'яна Підмогильного.	реферат	II семестр захист, презентація
14.	Підручники з літератури Західної України (до 1939 р.)	реферат	II семестр захист, презентація
15.	Мовні засоби образності в новелах Михайла Коцюбинського	реферат	II семестр захист, презентація
16.	Українська еміграція Євгена Маланюка	реферат	II семестр захист, презентація
17.	Поетика символізму Тодося Осьмачки	реферат	II семестр захист, презентація
18.	Новаторська поезія Павла Тичини	реферат	II семестр захист, презентація
19.	Назви тварин в усмішках Остапа Вишні	реферат	II семестр захист, презентація
20.	Поетичний бунт Олени Теліги	реферат	II семестр захист, презентація
21.	Особливості використання форм мовленнєвого етикету (на матеріалі листування Лесі Українки)	реферат	II семестр захист, презентація

23.	Мовні особливості повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»	реферат	I семестр захист, презентація
24.	Лицар української поезії В. Симоненко	реферат	II семестр захист, презентація
26.	Чарівник слова Микола Вінграновський	реферат	II семестр захист, презентація
27.	Любовна тема в ліриці Ліни Костенко	реферат	II семестр захист, презентація
28.	Космонімічна лексика в поезії Ліни Костенко	реферат	II семестр захист, презентація
29.	Герої роману Ліни Костенко «Маруся Чурай»	реферат	II семестр захист, презентація
30.	Художня проза Олесь Гончара	реферат	II семестр захист, презентація
31.	Експресивні засоби художньої мови Ю. Андруховича	реферат	II семестр захист, презентація
32.	І. Римарук – захисник гідності сучасної української поезії	реферат	II семестр захист, презентація

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Українська література» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання мови: за джерелом знань: усний виклад матеріалу (розповідь, бесіда, лекція), аналіз мови, використання наочних посібників, робота з навчальною книгою, екскурсія; за рівнем пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний) і дослідницький.

8. Контроль результатів навчання

8.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань здобувачів освіти здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульні контрольні роботи у формі тестування;
- презентація дослідження життєвого та творчого шляху письменника;
- студентські презентації та вступи на заняттях;
- директорська контрольна робота.

Зміст курсу дисципліни «Українська література» поділений на 6 змістових модулів. Кожний модуль включає в себе комбіновані заняття, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входить тема 1, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – тема 2, у змістовий модуль 3 (ЗМ3) – теми 3, у змістовий модуль 4 (ЗМ4) – теми 4, у змістовий модуль 5 (ЗМ5) – теми 5,6, у змістовий модуль 6 (ЗМ6) – теми 7,8.

Після завершення відповідно змістового модуля проводяться *модульні контрольні роботи (МК)*. До модульної контрольної роботи допускаються

здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу. в т. ч. прочитали твори, виконали письмові роботи, здали вірші напам'ять.

Рейтингову кількість балів здобувачів освіти формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі (тестування та власне висловлення).

Участь здобувачів освіти в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі, тестові завдання обов'язково включають матеріал, який передбачено знати відповідно до навчальної програми. Здобувач освіти, який не виконав вимоги щодо будь-якого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МК і даний модуль йому не зараховується.

У змістовому модулі 6 проводиться директорська контрольна робота.

Семестрові бали (семестровий рейтинг) здобувач освіти отримує як середнє арифметичне балів змістових модулів з усіх тем шести змістових модулів:

Оцінка навчальної успішності здобувачів освіти здійснюється під час семестрового оцінювання у формі тестування.

8.2. Критерії оцінювання результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Українська література» використовуються такі критерії оцінювання навчальної роботи здобувачів освіти:

- попередній контроль,
- поточний контроль,
- періодичний контроль,
- підсумковий контроль: (підсумкове тестування з кожного змістовного модуля; директорська контрольна робота).

Підсумковий рейтинг (за 50-бальною шкалою) за семестр з дисципліни «Українська література» визначається як середнє арифметичне рейтингів залікових модулів.

Контрольна перевірка здійснюється фронтально та індивідуально.

Фронтально оцінюються: читання мовчки, письмовий твір, знання з теорії літератури та основні відомості про письменника, вміння застосовувати їх на практиці, ідейно-художній аналіз твору.

Індивідуально оцінюються: говоріння (діалог, усний переказ, усний твір) та читання напам'ять.

Перевірка знань та вмінь здійснюється за допомогою завдань тестового характеру (на їх виконання відводиться 15-20 хвилин заняття), залежно від характеру навчального матеріалу. Решта часу контрольного заняття може бути використана на виконання завдань ідейно-художній аналіз твору (поезія, новела) та інші завдання творчого характеру (характеристика образів твору, розкриття конкретної проблеми твору тощо).

Оцінювання говоріння, читання поезій напам'ять, читання вголос здійснюється індивідуально шляхом поступового накопичення оцінок для того, щоб кожний здобувач освіти одержав мінімум одну оцінку за виконання завдань на побудову діалогу, усного переказу й усного твору. Для цих видів робіт не відводять окремого заняття, а бали виводять один раз на рік.

8.3 Оцінювання за формами контролю

	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	Разом
	%	%	%	%	%	%	%
%	17	17	17	17	17	15	100
Мінімум	0	0	0	0	0	0	0
Максимум	50	50	50	50	50	50	50

8.4. Шкала оцінювання

Шкала відповідності балів рейтингу орієнтовним показникам критеріїв оцінювання у відсотках правильних відповідей, заліковим та екзаменаційним оцінкам відповідно до модульно-рейтингової системи навчання та 12-бальній шкалі на підставі критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти

Відсоток правильних відповідей	Рейтинг за п'ятидесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
97-100	49-50	5	відмінно	12
93-96	47-48	5	відмінно	11
90-92	45-46	5	відмінно	10
85-89	43-44	4	добре	9
80-84	40,41,42	4	добре	8
75-79	38,39	4	добре	7
69-74	35,36,37	3	задовільно	6
65-68	33-34	3	задовільно	5
60-64	30,31,32	3	задовільно	4
менше 60	0-29	2	незадовільно	2

9. Методичне забезпечення

1. Копія або витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма (за наявності)
3. Програма навчальної дисципліни
4. Комплексна контрольна робота
5. Плани занять
6. Питання до заліків з модулів
7. Завдання до модульних контрольних робіт
8. Навчальний посібник
9. Роздавальний матеріал
10. Презентації до тем

10. Рекомендовані твори

Список поезій, рекомендованих для вивчення напам'ять

1. І. Франко. «Не пора, не пора, не пора...» (або «Гімн»), «Чого являєшся мені?...», уривок з поеми «Мойсей».
2. Леся Українка. «Contra spem spero!».
3. М. Вороний. «Коли ти любиш рідний край...» (або «Блакитна Панна»).
4. Олександр Олесь. «Чари ночі».
5. П. Тичина. «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...».
6. М. Рильський. «Молюсь і вірю».
7. Богдан-Ігор Антонич. «Різдво».
8. Є. Маланюк. «Уривок з поеми».
9. В. Симоненко. «Задивляюсь у твої зіниці».
10. В. Сосюра. «Любіть Україну».
11. Д. Павличко. «Два кольори».
12. Л. Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать» (або «Вже почалось, мабуть, майбутнє»).
13. І. Драч. «Балада про соняшник».
14. В. Стус. «Як добре те, що смерті не боюсь я...».

Список творів для самостійного читання (за рекомендацією викладача)

1. Франко. «Легенда про вічне життя», «Сікстинська мадонна».
2. О. Кобилянська. «Impromptu phantasie».
3. Леся Українка. «Бояриня».
3. Ю. Яновський. «Майстер корабля».
4. О. Довженко. «Щоденник».
5. Остап Вишня. «Зенітка».
6. В. Симоненко. «Україні». «Де зараз ви, кати мого народу?...», «Я закоханий палко, без міри».
7. О. Гончар. «Залізний острів».
8. С. Жадан. «Воїни світла» (переклад).

Список творів, рекомендованих для додаткового читання (ті чи інші твори рекомендує викладач, зважаючи на читацькі зацікавлення здобувачів освіти певної навчальної групи)

1. І. Франко. «Сойчине крило».
2. М. Вороний. «Інфанта».
3. М. Коцюбинський. «Що записано в книгу життя».
4. Леся Українка. «Віла-посестра».
5. Улас Самчук. «Нарід чи чернь?».
6. В. Винниченко. «Сонячна машина».
7. Л. Костенко. «Сад нетанучих скульптур». «Берестечко». «Летючі катрени». «Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала».
8. Р. Іванчук «Журавлиний клич», «Черлене вино», «Благослови, душе моя, Господа», «Мальви» («Яничари»).

9. І. Драч. «Чорнобильська Мадонна».
10. Є. Гуцало. «Полювання з гончим псом», «Концентричні кола осені», «Клен».
11. П. Загребельний. «Роксолана».
12. Ю. Мушкетик. «Гетьман, син гетьмана».
13. А. Дімаров. «Квартира», «Мама Люба», «Дітям до шістнадцяти» (зі збірки оповідань «Міські історії»).
14. Е. Андіївська. «Роман про добру людину».
15. Наталена Королева «Предок», «1313», «Сон тіні»
16. В. Шевчук «Три листки за вікном», «Стежка в траві (Житомирська сага)».
17. Г. Пагутяк. «Зачаровані музиканти», «Сни Юлії і Германа».
18. Г. Гусейнов. «Одіссея Шкіпера та Чугайстра».
19. М. Матіос. Оповідання. Новели.
20. В. Лис. «Століття Якова».
21. Ю. Андрухович. «Рекреації», «Перверзії».
22. С. Жадан. Поезії. «Інтернат».
23. О. Ірванець. Поезії.
24. І. Малкович. «Із янголом на плечі».
25. В. Медвідь. «Збираючи каміння».
26. В. Яворівський. «Автопортрет з уяви».
27. Комікс. «Кіборги».
28. Л. Якимчук. «Абрикоси Донбасу».
29. Т. Стрижевська. «Лінія термінатора».
30. Оля Русіна. «Абрикоси зацвітають уночі».
31. С. Лойко. «Аеропорт».
32. Є. Положій. «Ілловайськ».
33. Н. Гуменюк. «Загублений острів».
34. В. Шкляр. «Троща».

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Авраменко О., Пахаренко В. Українська література 10 клас. Рівень стандарту. – К: Грамота, 2018.
2. Авраменко О., Пахаренко В. Українська література 11 клас. Рівень стандарту. – К: Грамота, 2019.
3. Борзенко О. І. Українська література 10 клас. Хрестоматія-довідник. Рівень стандарту, академічний. – Х.: Ранок, 2019.
4. Борзенко О. І. Українська література 11 клас. Хрестоматія- довідник. Рівень стандарту, академічний. – Х.: Ранок, 2019.
5. Борзенко О. І. , Лобусова О.В. Українська література 10 клас. Рівень стандарту. Х.: Ранок, 2018.
6. Коваленко Л., Бернадська Н. Українська література 10 клас. Рівень стандарту. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018.
7. Коваленко Л., Бернадська Н. Українська література 11 клас. Рівень стандарту. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019.

8. Слоновьовська О., Мафтин Н., Вівчарик Н. Українська література 10 клас. Рівень стандарту. К: «Літера ЛТД», 2018.
9. Слоновьовська О., Мафтин Н., Вівчарик Н. Українська література 11 клас. Рівень стандарту. К: «Літера ЛТД», 2019.
10. Фасоля А. та ін. Українська література 10 клас. Рівень стандарту. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018.
11. Фасоля А. та ін. Українська література 11 клас. Рівень стандарту. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019.
12. Фіщук В.Г. Уроки літератури рідного краю. Рівненщина. – Рівне: Юлат, 2005.

Додаткові

1. Авраменко О.М. Українська мова та література: Довідник. Завдання у тестовій формі. – К.: Грамота, 2023.
2. Авраменко О.М. НМТ 2025. Українська література: Довідник. Завдання у форматі НМТ. – Х.: Талант, 2024. (zno-books.com.ua)

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/> - офіційний сайт МОН України.
2. <https://www.kmu.gov.ua/> - урядовий портал.
3. <https://zno.osvita.ua> – тести ЗНО онлайн.
4. <https://testportal.gov.ua/tag/zno/> - Український центр оцінювання якості освіти.
5. <http://tsybulyanskabigmirnet.blogspot.com> - Блог "Еверест філології" (українська мова та література) для вчителів, учнів та їх батьків.
6. <https://edufuture.biz/ua/> - Гіпермаркет знань — це повна матриця всіх уроків і тестів.
7. <https://ippo.kubg.edu.ua/> Сайт інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету ім. Б.Грінченка. Корисні матеріали для учителів мови й літератури, у т.ч. для підготовки до атестації.
8. <http://www.glazova.org.ua> - Для вчителів української мови. Сайт веде Олександра Глазова.
9. <http://pysar.net/vidu.php> - Українська поезія. За алфавітом. Твори поетів також за алфавітом - зручно шукати. Є корисні посилання.
10. <http://www.ukrlitzno.com.ua> - Українська література - готуємося до іспитів (НМТ). Тут зібрано матеріал з теорії літератури, розповідається про життя та творчість письменників, короткий зміст творів та питання для самоконтролю.
11. <http://rozumniki.net/catalog/products/ukrayins%60ka-mova-ta-literatura> -Мультимедійні підручники з української мови та літератури.